

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Extensiunea Bălți
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	II Studii universitare de master
1.6 Programul de studii / Calificarea	DREPT EUROPEAN, Extensiunea Bălți

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	FILOSOFIA DREPTULUI EUROPEAN							
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ., doctor habilitat în filosofie, Valeriu Capcelea							
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ., doctor habilitat în filosofie, Valeriu Capcelea							
2.4 An de studiu	2	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB	

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	28	24	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						0
Examinări						2
Alte activități.....lecturi aleatorii comparatiste.....						15
3.7 Total ore studiu individual						102
3.8 Total ore pe semestru						150
3.9 Număr de credite						6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Licenta în Drept, Economie, Filosofie, Istorie, Litere, Sociologie
4.2 De competențe	Sociologie juridică, Filosofia dreptului, Istoria universală a dreptului, Istoria dreptului european, notiuni de istorie europeană și de hermeneutică juridică

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Curs magistral cu elemente socratice
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitate cu prezență obligatorie

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Aprofundarea metodei relativist-relațională proprie studiilor filosofice; C2. Înțelegerea tratărilor filosofice ale filosofilor antici și moderni a dreptului; C3. Familiarizarea cu abordările filosofice ale judecătorilor europeni; C4. Cunoașterea detaliată a fenomenelor de palingenezie a dreptului european; C5. Cercetarea aprofundată a consolidării dreptului european prin poiesis și auto-poiesis; C6. Observarea tendințelor de cristalizare a principiilor de drept european.
Competențe transversale	C.1. Extinderea capacității de concepere a moștenirii filosofice europene în domeniul dreptului. C.2. Dezvoltarea gradului de înțelegere a fenomenelor juridice europene; CT3. Inițierea într-un modus cogitandi specific judecătorului european; CT4. Propensiune pentru înaltă cultură juridică europeană și universală.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Obiectivele disciplinei Familiarizarea masteranzilor cu moștenirea filosofică ce ține de tratarea dreptului ca fenomen social și a metodelor filosofice de aprofundare a notiunilor specific dreptului în general și dreptului european, în mod special, cu spiritul relativ al normelor juridice care au jalonat evoluțiile istorice ale Europei și cu valoarea ontologică a dreptului european actual.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> - să determine specificul, esența, obiectul de studiu al filosofiei dreptului european și coraportul ei cu alte științe juridice; - să cunoască etapele de dezvoltare, orientările, școlile și curentele filosofiei dreptului european; - să identifice premisele și sursele doctrinelor filosofice ale dreptului european; - să definească orientările și școlile filosofice ale dreptului european, stilurile de filosofare; - să explice esența concepției dreptului pozitiv și a celui natural și controversa dintre aceste orientări filosofice cu privire la esența dreptului european; - să definească conceptele de bază ale ontologiei, gnoseologiei, axiologiei, antropologiei și praxiologiei filosofiei dreptului european și rolul lor pentru jurisprudență; - să cunoască natura, esența, conținutul și forma dreptului european; - să determine specificul metodelor de cunoaștere (inducția și deducția, abordarea combinată, hermeneutica și comprehensiunea) în domeniul dreptului european; - să înțeleagă conceptele de „Europa”, „Idee europeană”, „Identitate europeană”, „Cetățenie europeană”; - a concepe în mod just raportul dintre dreptul european și dreptul național.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	IDEILE PRINCIPALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE DE FILOSOFII ȘI JURIȘTII DIN GRECIA ȘI ROMA ANTICĂ	Curs magistral cu elemente de metodă socratică și metodologie filosofică și juridică	2 ore
2.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE ÎN EPOCA MODERNĂ	- // -	2 ore
3.	DOCTRINELE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN CREATE ÎN CADRUL FILOSOFIEI DREPTULUI ÎN SEC. AL XX-lea.	- // -	2 ore
4.	CONCEPTUL DE „EUROPA”; „IDEE EUROPEANĂ”, IDENTITATE” ȘI „CETĂȚENIE EUROPEANĂ”	- // -	2 ore

5.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR FUNDAMENTALE ÎN DREPTUL EUROPEAN	- // -	2 ore
6.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR DE „EUROPA”, „IDEE EUROPEANĂ”, CETĂȚENIE EUROPEANĂ”.	- // -	2 ore
7.	ONTOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
8.	EPISTEMOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
9.	AXIOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
10.	PRINCIPIILE DREPTULUI EUROPEAN ÎNTR-O EVOLUȚIE BIMILENARĂ	- // -	2 ore
11.	NOILE PRINCIPII JURISPRUDENȚIALISTE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
12.	DREPT EUROPEAN ȘI DREPT NAȚIONAL. RAPORTURI DE INCLUZIUN	- // -	2 ore

Bibliografie:

1. Valerius M. Ciucă, *EURONOMOSOFIA. PERIPLU PRIN FILOSOFIA DREPTULUI EUROPEAN*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2019.
2. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, Vol. 1, PROLEGOMENE LA O OPERA IN ESAFODAJ. Iași: Editura Fundatiei Academice AXIS, 2012.
3. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, Vol. 2, ÎN CAUTAREA SUBSTANȚEI ONTOLOGICE ȘI A PALINGENEZIEI DREPTULUI EUROPEAN. Iași: Editura Fundatiei Academice AXIS, 2016.
4. Valerius M. Ciuca, *VAGANT PRIN IDEEA EUROPEANA*. Iași: Ed. AXIS, 2011.
5. Valerius Ciuca, *ITINERARII PRIN PRETORIILE EUROPENE*. Iași: Editura AXIS, 2011.
6. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA DREPTULUI*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Editura ARC, 2004.
7. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA JURIDICĂ*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Editura ARC, 2011.
8. Valeriu Capcelea, *FILOSOFIA JURIDICĂ. INTRODUCERE ÎN ISTORIA FILOSOFIEI JURIDICE ȘI ÎN STUDIUL PRINCIPALELOR DOMENII ALE EI: curs universitar*. București: Editura Universul juridic, 2019.
9. Valeriu Capcelea, *REFLECȚII CU PRIVIRE LA DIMENSIUNEA VALORICĂ A NORMELOR JURIDICE*. În: Revista națională de drept, 2007, nr. 6, p. 32-35.
10. J. BROEKMAN, *A PHILOSOPHY OF EUROPEAN LAW*, ED. BRUYLANT, BRUXELLES, 2007.
11. Richard Bellamy, Dario Castiglione, Jo Shaw, *MAKING EUROPEAN CITIZENS*, Macmillan Publishers Limited, Hampshire, England, 2010.
12. Jo Shaw, *LAW OF THE EUROPEAN UNION*, ediția a III-a, Palgrave Macmillan Law Masters, Hampshire, England, 2010 (selectiv, cu precizarile de rigoare ale titularului disciplinei).
13. Andrei Marga, *FILOZOFIA UNIFICĂRII EUROPENE*. Cluj-Napoca: Biblioteca Apostrof, 1995.
14. Raluca Bercea, *DREPT COMUNITAR. PRINCIPII*. București: Editura C.H.Beck, 2007 (selectiv, cu precizarile de rigoare ale titularului disciplinei).
15. Rémi Bague, *EUROPA, CALEA ROMANĂ*. Cluj-Napoca: Editura Idea Design & print, 2002.
16. Faust Bradescu, *EUROPA UNITĂA*. București: Editura Majadahonda, 2000.
17. Charles Zorgbibe, *CONSTRUCTIA EUROPEANA. TRECUT, PREZENT, VIITOR*. București: Editura Trei, 1998.
18. Jeremy Rifkin, *VISUL EUROPEAN*. Iași: Editura Polirom, 2007.
19. Jacques de Rider, *EUROPA CENTRALA SAU PARADOXUL FRAGILITĂȚII*. Iași: Editura Polirom, 2001.
20. Nicolae Enciu, Valentina Enciu, *CONSTRUCTIA EUROPEANĂ (1945-2007)*. Curs universitar. Chișinău, 2008.
21. Ludmila Roșca, *FILOSOFIA INTEGRĂRII EUROPENE. Curs universitar*. Chișinău, 2017.

Referințe principale:

1. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, vol. I și II, Iași: Editura Fundatiei Academice AXIS, 2012.

2. Valeriu M. Ciucă, *VAGANT PRIN IDEEA EUROPEANĂ*, Iași: Editura Fundației Academice AXIS, 2011.
3. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA JURIDICĂ*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Editura ARC, 2011.
4. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA JURIDICĂ. INTRODUCERE ÎN ISTORIA FILOSOFIEI JURIDICE ȘI ÎN STUDIUL PRINCIPALELOR DOMENII ALE EI: curs universitar*. București: Editura Universul juridic, 2019.
5. Valeriu Capcelea, *TRACTAT DE FILOSOFIE*. București: Editura Pro Universitaria, 2020.

Referințe suplimentare:

1. M. Viliy, *PHILOSOPHIE DU DROIT*, vol. 1. Paris: Editions PUF, 1982.
2. В.С. Нерсисянц, *ФИЛОСОФИЯ ПРАВА*. Москва: Изд-во ИНФРА-М, 1997.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	IDEILE PRINCIPALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE DE FILOSOFII ȘI JURISTI DIN GRECIA ȘI ROMA ANTICĂ	În cadrul seminarului sunt aprofundate principalele teme abordate la curs. Este stimulată dezbaterea și problematizarea. Sunt audiate și comentate eseurile pe care studenții le prezintă în conformitate cu programarea realizată la începutul semestrului.	2 ore
2.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE ÎN EPOCA MODERNĂ	- // -	2 ore
3.	DOCTRINELE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN CREATE ÎN CADRUL FILOSOFIEI DREPTULUI ÎN SEC. AL XX-lea.	- // -	2 ore
4.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
5.	CONCEPTUL DE „EUROPA”, „IDEE EUROPEANĂ”, „IDENTITATE”, „CETĂȚENIE EUROPEANĂ”	- // -	2 ore
6.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR FUNDAMENTALE ÎN DREPTUL EUROPEAN	- // -	2 ore
7.	ONTOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
8.	EPISTEMOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
9.	AXIOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
10.	PRINCIPIILE DREPTULUI EUROPEAN ÎNTR-O EVOLUȚIE BIMILENARĂ	- // -	2 ore
11.	NOILE PRINCIPII JURISPRUDENȚIALISTE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
12.	DREPT EUROPEAN ȘI DREPT NAȚIONAL. RAPORTURI DE INCLUZIUNE	- // -	2 ore

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Excelenta coroborare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență minim 30%	Prin metoda socratica	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Seminar interactiv	Dialog + eseuri	45%
10.6 Evalare de parcurs	Lucrare scrisă ce se va promova în cadrul unui seminar care va conține 2 întrebări: 1) cu referire la istoria filosofiei dreptului european; 2) cu privire la domeniile principale ale filosofiei dreptului european (ontologie, epistemologie, axiologie).	Controlul lucrării și notarea rezultatului obținut	25%

10.7 Standard minim de performanță

Pentru recunoașterea rezultatelor din activitatea seminarială și din prezența la cursuri, este necesară obținerea a cel puțin 50% din punctele examenului oral.

Data completării
14.09.2021

Titular de curs
Conf. univ., doctor habilitat în filosofie,
Valeriu Capcelea

Titular de seminar
Conf. univ., doctor habilitat în
filosofie, Valeriu Capcelea

Data avizării în departament
24.09.2021

Director de departament
Lect. univ. dr. Olga Andreea Urda